

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/35/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919010260
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6919010260.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Martina Luptáka, PhD., MBA, v trestnej veci obžalovaného A. A., pre zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. d), písm. f) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. mája 2025 v Banskej Bystrici odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/34/2019 zo dňa 08. októbra 2024, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/34/2019 zo dňa 08. 10. 2024 bol obžalovaný A. A. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote sp. zn. 1Pv/257/18/6609 zo dňa 31. 05. 2019, ktorá mu kládla za vinu spáchanie zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 3 písm. d), písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- v presne nezisteného dňa v septembri roku 2016 v rodinnom dome vo B. C. D. XXX ubytoval E. F. z Nitry, ktorého zobral ako invalida bez ľavej dolnej končatiny, v relatívne dobrom zdravotnom stave, do svojej opatery s tým, že sa bude o neho starať, zneužil obzvlášť zraniteľné postavenie poškodeného a potom ho najmenej dvakrát, a to pred Vianocami 2016 a v januári 2017 vyviezol spoločne s nestotožnenou osobou – mladým mužom z Košíc, na osobnom motorovom vozidle zn. FORD Galaxy, evidenčného čísla G. XXX H., do nezisteného mesta v Nemecku, kde musel žobrať každý deň od rána do večera 7 dní v týždni, za každého počasia, vozil ho na miesta buď k obchodným centrám alebo ku kostolom, spoločne prespávali v aute A. A., pričom všetky peniaze, ktoré nažobral, mu musel odovzdať, A. A. mu denne kupoval lacnú stravu a víno s úmyslom ovládať ho, nakoľko bol alkoholik, keď boli tržby zo žobrania malé, tak na neho kričal a keď prišli na Slovensko, aby si prebral dôchodok, tak tento mu hneď pred poštou musel odovzdať a takto sa obohatil o nezistenú čiastku zo žobrania,

- od februára 2017 až do januára 2018 opakovane vozil poškodeného E. F. z Veľkých Teriakoviec na osobnom motorovom vozidle zn. FORD Galaxy, evidenčného čísla G. XXX H., spoločne s nestotožnenou osobou – mladým mužom z Košíc, na žobranie po mestách Slovenska, a to Banská Bystrica, Poprad a Dolný Kubín, pričom ho nechával žobrať pred obchodnými centrami a večer sa zakaždým vrátili do miesta bydliska, takto ich rozvážal na žobranie aj trikrát v týždni, pričom im poskytoval stravu, napriek zime, mu ako invalidovi na vozíku zobral deku, aby mu bola zima a aby sa triasol, avšak keď neboli žobrať, tak doma vykonávali rôzne práce, ako umývanie riadu, upratovanie, prácu s drevom, šúpali kukuricu a podobne, tiež mu poškodený E. F. musel odovzdávať dôchodok v čiastke od 240,- Eur do 310,- Eur mesačne, čím sa takto A. A. na jeho žobraní obohatil o nezistenú finančnú čiastku a odoberaním dôchodku sa obohatil o čiastku 4.475,50 Eur, ktoré použil pre vlastnú potrebu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní intervenujúci prokurátor, ktoré neskôr písomne odôvodnil podaním zo dňa 10. 03. 2025 v podstate tým, že súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že poškodený nevedel žiadnym spôsobom vysvetliť rozdiely v jeho výpovedi v prípravnom konaní a následnými výpoveďami na hlavnom pojednávaní, musel súd tieto rozdiely v uvedených výpovediach hodnotiť tak, že ide o vážne rozpory ohľadom tvrdených skutočností. Napriek tomu, že súd pri vykonávaní opätovného výsluchu poškodeného nepostupoval v súlade s ustanovením § 261 ods. 3 Trestného poriadku veta za bodkočiarkou, súd záver o hodnotení výpovede poškodeného urobil izolovane. Predovšetkým v tom smere, že výpovede poškodeného súd neinterpretoval v súlade s jeho zdravotným stavom, ktorý bol bezpečne preukázaný znaleckým dokazovaním. Súd bez akejkoľvek argumentácie akceptoval skutočnosť uvádzané poškodeným pri výpovedi na pojednávaní dňa 27. 09. 2021 v súvislosti s odovzdávaním peňažných prostriedkov obžalovanému, pričom neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré ignoroval výpoveď poškodeného na pojednávaní dňa 08. 10. 2024, na ktorom poškodený zopakoval svoje vyjadrenia z prípravného konania v tom smere, že všetky peniaze (a to jednak peniaze z dôchodku ako aj vyžobrané peniaze) odovzdával obžalovanému. Súd zároveň neprihliadol na skutkové okolnosti, ktoré zakladajú podstatu trestnoprávnej činnosti obžalovaného a ktoré poškodený tvrdí v celom priebehu trestného konania. Súd o vykonanom dokazovaní urobil záver len na základe niektorých čiastkových záverov vyplývajúcich z výpovede poškodeného. Súd v tomto smere zo skutkového hľadiska ignoroval závery vyplývajúce z výpovede poškodeného, podľa ktorej bol poškodený zo strany obžalovaného podvodným spôsobom a za použitia ľsti zlákaný, prepravený a prechovávaný za účelom žobrania. Obžalovaný jednoznačne zneužil zraniteľné postavenie poškodeného, ktorý bol v tom čase bez domova. Pokiaľ teda súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že by obžalovaný poškodeného zlákal, tak na preukázanie uvedenej skutočnosti to nie je podmienkou pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti, nakoľko ide len o jednu z foriem možného konania páchatel'a. Aj pokiaľ mal súd pochybnosti ohľadom preukázania samotného zlákania, vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný poškodeného prevzal, prechovával a prepravoval, čo vyplýva zo samotnej výpovede poškodeného. Súd pri hodnotení vykonaného dokazovania opomenul zhodnotiť vyjadrenie poškodeného, podľa ktorého ho obžalovaný vozil kvôli zisku, aby na ňom zarobil. Takéto skutkové vyjadrenie je v priamom rozpore so skutkovým hodnotením vykonaného dokazovania zo strany súdu, podľa ktorého nebol preukázaný majetkový prospech obžalovaného, ktorý získal od poškodeného. Súd sa taktiež v žiadnom smere nevysporiadal s vyjadrením poškodeného, podľa ktorého mal obžalovaný prístup k platobnej karte poškodeného. Pokiaľ súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že by bol poškodený obmedzovaný v slobode pohybu, tak poškodený na priamu otázku prokurátora, či mohol od obžalovaného dobrovoľne odísť uviedol, že to neskúšal, pričom na otázku, či chcel od obžalovaného odísť uviedol, že chcel, avšak nevedel ako. Nie je teda zrejmé, na základe akých skutočností súd dospel k skutkovému záveru, že poškodený nebol obmedzovaný v slobode pohybu. Skutkový záver súdu o tom, že obžalovaný nenútil poškodeného žobrať, nie je okrem samotnej výpovede obžalovaného podporený žiadnym ďalším dôkazom. Naopak, v kontexte vykonaného dokazovania, výpovede poškodeného, jeho celkového zdravotného stavu a reálnej situácii (faktická bezmocnosť), možno vyjadrenie poškodeného, že do žobrania bol zo strany obžalovaného donútený, hodnotiť ako presvedčivé. Poškodený pritom potvrdil, že žobrať s obžalovaným bol asi 10 krát. Je síce pravdou, že poškodený poprel, že by s obžalovaným bol žobrať aj v zahraničí a to vzhľadom na krátkosť samotného cestovania do miesta žobrania, uvedené je však opätovne potrebné vnímať v kontexte záverov znaleckého dokazovania, podľa ktorých okrem iného môžu mať nepresné spomienky chronický podklad a predovšetkým k tomu, že poškodený má sklon k minimalizovaniu opisu predmetných udalostí, tému nerozvíja a nemá tendenciu k pridávaniu ďalších detailov. V kontexte podmienok pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti zastáva záver, že dokazovaním nemusí byť preukázané konkrétne miesto žobrania, nakoľko podstata skutku spočíva v zlákaní, prevzatí, preprave a prechovávaní poškodeného za účelom jeho žobrania. Z jeho pohľadu je potrebné aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav poškodeného vychádzať z jeho vyjadrení v priebehu prípravného konania. Ďalej uviedol, že čo sa týka výpovede svedka E. I., tak súd sa nevysporiadal s tým, že svedok sa na pojednávanie dostavil po tom, čo ho vyzdvihol obžalovaný, hoci v súčasnosti už nebýva u obžalovaného a zdržiava sa v Košiciach. Jeho vyjadrenie o tom, že obžalovanému za nájom neplatil nič, je v priamom rozpore s vyjadrením poškodeného, podľa ktorého poškodený obžalovanému odovzdával všetko, pričom to považoval aj za nájomné za bývanie. Pokiaľ súd poukázal na to, že žobranie v prípade druhého skutku bolo dobrovoľné, tak súd opomenul, že súhlas poškodeného s účelom samotného obchodovania s ľuďmi (v danom prípade súhlas so žobraním), nie je prekážkou pre vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti. Uvedené vyplýva už zo samotného znenia objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 179 Trestného zákona (hoci aj s jeho súhlasom). Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, prečo by žobranie

nemohlo prebiehať v Poprade alebo aj v Banskej Bystrici. Pokiaľ súd v závere dospel k záveru, že odoberanie dôchodku poškodeného zo strany obžalovaného bolo vyvrátené výpoveďami J. K., L. F. H., E. I. či samotného poškodeného, tak s takýmto hodnotením vykonaného dokazovania sa nestotožnil. Pokiaľ ide o výpoveď J. K., tak svedkyňa potvrdila len tú okolnosť, že dôchodok vo forme hotovosti odovzdala poškodenému, avšak z povahy veci sa nevedela vyjadriť k tomu, akým spôsobom s ním následne naložil poškodený. Obdobne uvedené skutkové závery nevyplývajú z výpovedí L. F. H. či E. I., nakoľko z nich možno vyvodiť len taký záver, že oni neboli svedkami toho, že by obžalovaný dôchodok poškodenému bral. Teda to, čo sa reálne s prevzatým dôchodkom poškodeného stalo z hľadiska samotného dokazovania mohol vedieť samotný poškodený. Dôvody, pre ktoré súd vyjadrenia poškodeného v tomto smere ignoroval, z rozsudku zrejme nie sú. Zo všetkých uvedených dôvodov sa preto domnieval, že v danom prípade vykonané dokazovanie umožňuje prijať záver o vine obžalovaného zo skutku uvedeného v obžalobe, preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, a to podaním zo dňa 20. 03. 2025, v ktorom v podstate uviedol, že prokurátor v odvolaní neuviedol žiadnu takú skutočnosť, s ktorou sa senát okresného súdu nebol riadne, zákonne a všetkým zrozumiteľne nevysporiadal pri svojom rozhodnutí dňa 08. 10. 2024. Okresný súd sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré požadoval krajský súd od okresného súdu vo svojom zrušovacom uznesení. Uvádzané odôvodnenie odvolania je postavené na viere, že obžalovaný A. A. je určite vinný, lebo prokurátor tak, ako uvádza vo svojom odvolaní, sa to domnieva. Domnienka prokurátora nie je dôkaz v chápaní § 119 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý má bez všetkých pochybností preukazovať vinu obžalovaného. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné. Krajský súd vykonal verejné zasadnutie dňa 27. 05. 2025 podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného, pretože predvolanie na verejné zasadnutie mu bolo doručené riadne a včas a písomne požiadal, aby sa verejné zasadnutie vykonalo v jeho neprítomnosti.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí navrhol odvolaniu vyhovieť, a teda zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. V tejto súvislosti odvolací súd zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku v odôvodnení rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejme, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a prípadného trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, najmä vo vzťahu k výroku o vine. Prvostupňový súd sa taktiež vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré mu boli uložené zo strany krajského súdu v uznesení sp. zn. 5To/1/2022 zo dňa 21. 06. 2022, ktorým bol pôvodný

rozsudok okresného súdu zrušený v celom rozsahu a vec vrátená okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku (str. 13 – 17), s ktorým sa v plnej miere stotožnil.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku, s poukazom na odvolacie dôvody okresného prokurátora, krajský súd konštatuje, že na preukázanie viny obžalovaného, musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. To platí tým skôr, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú a súd svoje rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov.

Pri hodnotení vierohodnosti svedka je súd povinný prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedal, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedá, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedka – poškodeného k obžalovanému, teda či svedok s obžalovaným je v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi svedkom a obžalovaným), ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že v predmetnej trestnej veci jediným priamym dôkazom mali byť výpovede poškodeného E. F.. Tento dôkaz však krajský súd z rovnakých dôvodov ako okresný súd považuje za nedostatočný na vyslovenie záveru o vine obžalovaného. Výpovede poškodeného vzhľadom na absenciu nepochybných a istých vyjadrení ohľadne najpodstatnejších okolností dôležitých pre trestné konanie, a existenciu množstva podstatných rozporov v nich sa vyskytujúcich, vyzneli v ich súhrne nejednoznačne a nepresvedčivo. Okresný súd správne v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na významné a neprehliadnuteľné rozpory v jeho výpovediach, týkajúcich sa podstatných okolností žalovaného skutku. Ani na hlavnom pojednávaní sa okresnému súdu opakovane nepodarilo odstrániť podstatné rozpory vo výpovediach poškodeného, a to zjavne najmä s poukazom na jeho aktuálny zdravotný stav (psychické problémy, organické poškodenie CNS, závislosť na alkohole), avšak aj s poukazom na uplynutý čas, od kedy mali byť skutky spáchané, a teda sa nepodarilo bez akýchkoľvek dôvodných pochybností preukázať trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného za spáchanie skutkov, ktoré mu boli kladené za vinu.

Krajský súd len pripomína, že v zmysle § 278 ods. 2 Trestného poriadku súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Poškodený E. F. bol opakovane na hlavnom pojednávaní vypočutý, v zmysle § 264 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku boli na hlavnom pojednávaní odstraňované rozpory vo výpovediach poškodeného oproti jeho výpovedi z prípravného konania, a po takomto procesnom postupe okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočným spôsobom ozrejmil, ako vyhodnotil rozpory vo výpovediach poškodeného, a teda nebolo možné prihliadať len na tie časti výpovede poškodeného z prípravného konania, ktoré mali podľa názoru okresného prokurátora usvedčovať obžalovaného zo spáchania žalovaných skutkov. Žiadny iný z vykonaných dôkazov na hlavnom pojednávaní, či už samostatne alebo v spojení s inými dôkazmi nepotvrdili, že by mal obžalovaný A. A. spáchať skutky uvedené v podanej obžalobe. Toto sú potom podstatné dôvodné pochybnosti, na základe ktorých nebolo možné uznať vinu obžalovaného zo spáchania žalovaného trestného činu.

Záverom je teda možné zhrnúť, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď poškodeného ako jediný priamy dôkaz, preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov, musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi

spochybniteľný, či dokonca vyvrátený. Aj oslobodenie obžalovaného spod obžaloby je zákonným rozhodnutím v prípade, ak prokurátor, ktorý zastupuje obžalobu, neunesie dôkazné bremeno. Preto okresný súd v tomto prípade, rešpektujúc zásadu in dubio pro reo, nemal inú možnosť, ako oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto krajský súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.